

NORVEŠKA UKRATKO

NEKE ČINJENICE

PROBIJAJUĆI SE SA SJEVERA

Norway
=
THE NORTH (eng. sjever)
+
WAY (eng. put).
Kužite?

Norveška se nalazi na sjevernom rubu svijeta, ali ima vrlo otvorenu ekonomiju. Da bi naš model funkcionirao, ovisimo o interakciji i suradnji s državama, organizacijama i tvrtkama koje se nalaze diljem svijeta.

Na europskom kontinentu, Hrvatska i Norveška surađuju u brojnim međunarodnim organizacijama poput Vijeća Europe, Organizacije za europsku sigurnost i suradnju (OSCE), Sjeverno-atlantskog saveza (NATO) i Europskog gospodarskog prostora (EGP).

Upoznajte nas bolje i saznajte više o određenoj temi slijedeći **QR KODOVE** u kutovima stranica

STANOVNICI
5,3 (2018)

POVRŠINA
385 180 km²

OBALA
100 915 km
(jedino Kanada ima dulju obalu)

DRŽAVNI ČELNIK
kralj Harald V.

PREDSEDJICA VLADE
Erna Solberg

SLUŽBENI JEZICI
Norveški i sami.
Norveški ima dva pisana oblika, bokmål i nynorsk.

DRŽAVNI SISTEM
Norveška je ustavna monarhija i parlamentarna demokracija, nezavisna od 1905. godine (bivše unije: s Danskom 400 godina i Švedskom 100 godina)

NACIONALNI DAN
17. svibnja

TERJE RAKKE / NORDIC LIFE - VISITNORWAY.COM

JESMO LI SE RANIJE SRELI?

Naše veze s Hrvatima sežu daleko, daleko u prošlost. U 11. i 12. stoljeću Normani, koju su zapravo bili Vikinzi nastanjeni u Francuskoj, postali su vladari južne Italije i Sicilije. Prošli su i kroz Dalmaciju te navodno zarobili hrvatskog kralja Petra Krešimira IV, a čak je i Dubrovnik neko vrijeme priznavao njihovu vladavinu.

U suvremeno doba dolazimo isključivo u miru pa Dubrovnik, ali i druge gradove na prekrasnoj hrvatskoj obali, okupiramo isključivo kao turisti. Zahvaljujući, između ostalog, izravnim letovima tijekom sezone, posljednjih godina broj norveških turista u Hrvatskoj raste 20-tak posto godišnje te je prešao brojku od dvjesto tisuća.

POVEZIVANJE U EGP-u

Je li vam poznata kratica „EGP“? Možda nije, ali je važna za našu vezu s Hrvatskom.

Norveška nije članica Europske unije (EU) kao što to jest Hrvatska, ali smo zajedno članice Europskog gospodarskog prostora (EGP).* EGP obuhvaća sve zemlje članice Europske unije te Island, Lihtenštajn – i Norvešku!

Prema Sporazumu o EGP-u, Norvežani i Hrvati imaju jednaka prava kada je riječ o trgovini, ulaganjima, bankarstvu i osiguranju te kupovini i prodaji usluga. Također, imamo jednaka prava na rad, studiranje i život u svakoj od zemalja članica. Nije loše, zar ne?

U EGP-u radimo zajedno i na drugim važnim područjima, poput istraživanja i razvoja, obrazovanja, socijalne politike, okoliša, zaštite potrošača, turizma i kulture.

* eng. *European Economic Area (EEA)*

Erna Solberg i Andrej Plenković,
predsjednici vlada Norveške i Hrvatske

SURAĐUJEMO ZA BOLJU EUROPУ

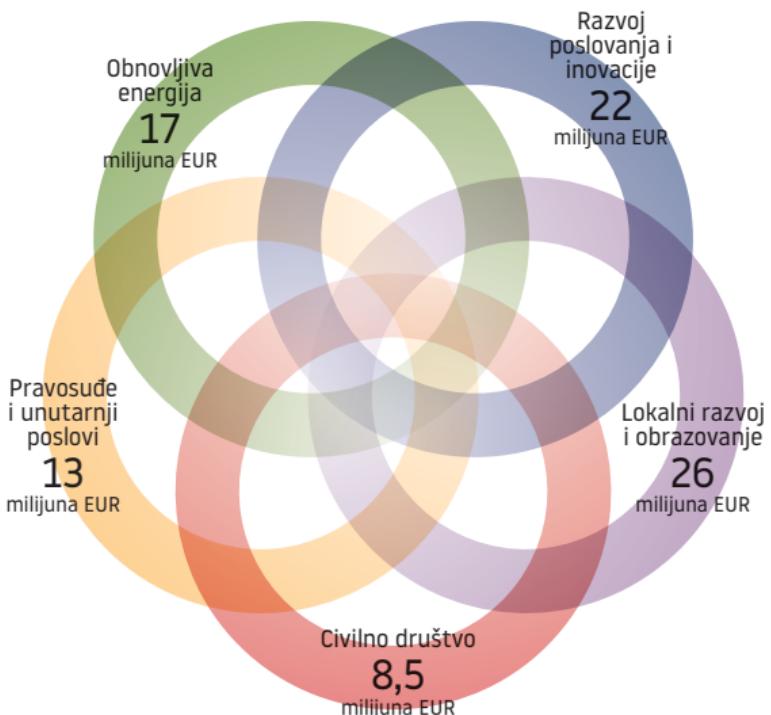
Kao što smo spomenuli, Norveška nije članica EU, ali snažno podupiremo europsku suradnju i integraciju.

Kako bismo to potaknuli, izdvojili smo 2,8 milijardi eura u razdoblju od 2014. do 2021., za smanjenje gospodarskih i socijalnih nejednakosti u 15 država članica EU, uključujući Hrvatsku.

Hrvatska će imati na raspolaganju 103,4 milijuna eura koji će se iskoristiti za razvoj poslovanja s naglaskom na plavi rast, smanjenje emisija štetnih plinova, lokalni razvoj i poboljšanje dostupnosti pravosuđa.

Naglasak će biti stavljen i na jačanje socijalnog dijaloga i dostojnog rada, a programom *Active Citizens Fund* pridonijet ćemo jačanju hrvatskog civilnog društva.

Kako bismo učili jedni od drugih i dodatno pojačali suradnju, svi naši programi uključuju norveške i hrvatske partnere, a osigurana su i dodatna sredstva isključivo s ciljem jačanja bilateralnih odnosa.

TKO SVE MOŽE SUDJELOVATI?

Sredstva se projektima dodjeljuju na temelju javnih poziva. Veliki broj institucija i organizacija može koristiti naše darovnice, uključujući:

- Državne i lokalne vlasti
- Udruge i organizacije civilnog društva
- Mala i srednja poduzeća
- Socijalne partnere
- Privatna i javna poduzeća
- Obrazovne i istraživačke institucije
- Obrazovno osoblje
- i druge

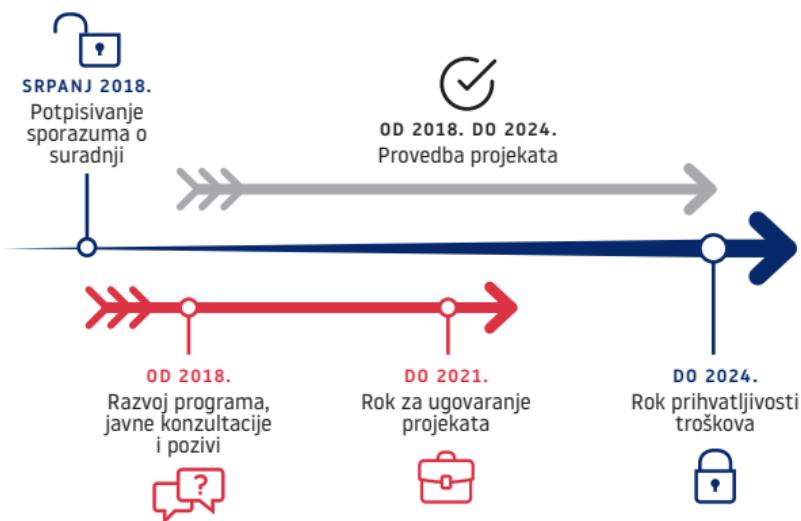
Kako bismo unaprijedili suradnju, kroz programe i projekte snažno potičemo partnerstva između organizacija u Norveškoj i Hrvatskoj.

Pregled programa i partnera:

PROGRAM	TEME	NORVEŠKI I HRVATSKI PARTNER	SREDSTVA (MIL. EURA)
Razvoj poslovanja i inovacije	Inovacije i poslovni razvoj s posebnim naglaskom na zeleni i plavi rast	Innovation Norway Hrvatska gospodarska komora	22
Socijalni dijalog i dostojan rad	Razvoj tripartitnog partnerstva	Innovation Norway	0,46
Lokalni razvoj i obrazovanje	Poboljšanje zapošljivosti i jednakosti, osobito u slabije razvijenim područjima	Norwegian Centre for International Cooperation in Education (SIU) Ministarstvo regionalnog razvoja i EU fondova	26
Obnovljiva energija	Energetska učinkovitost, geotermalna i hidroenergija, ublažavanje učinka klimatskih promjena	Norwegian Water Resources and Energy Directorate Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost	17
Pravosuđe i unutarnji poslovi	Jačanje vladavine prava, poboljšanje učinkovitosti sudova, obnova suda u Splitu	Norwegian Courts Administration Ministarstvo pravosuđa	13
Civilno društvo	Promicanje aktivnog građanstva	(odredit će se naknadno)	8,5

VREMENSKA CRTA

PRIČA O USPJEŠNOM PROJEKTU

Zgrada suda u Karlovcu nije bilo koja zgrada. Zahvaljujući norveškim sredstvima, uredi suda su obnovljeni, a pristup za osobe ograničene mobilnosti osiguran. Financirali smo i alate koji će rad suda učiniti učinkovitijim, uključujući razvoj boljeg sustava upravljanja predmetima.

Dovođenjem pod isti krov sudnice, tužiteljstva i različitih sudova, danas se na četiri otvorena, svjetla kata nudi učinkovit pristup pravosuđu. Projekt je utjecao na 240.000 stanovnika iz dviju općina i pomogao unaprijediti povjerenje u pravosuđe.

ODO JE NORVEŠKA

DETTE ER NORGE

LUNDIN NORWAY

PIONIRI IZ NUŽDE

„Nužnost je majka inovativnosti“, kaže stara engleska poslovica. Na mnoge načine, norveški društveni i poslovni život temelji se na ovom konceptu. Norveška je mala zemlja s izazovnom i donekle negostoljubivom prirodom. Tijekom desetljeća, norveška su poduzeća morala riješiti niz specifičnih izazova, primjerice, dostavu u arktičkoj klimi, proizvodnju nafte na morskom dnu i održivo upravljanje značajnim zalihamama ribljeg fonda.

To nas uvijek prisiljava na preispitivanje postojećih rješenja i potragu za novima. Tako smo postali globalni igrači na području nafte i plina, plovidbe i proizvodnje morskih proizvoda. Naša brodarska flota je šesta po veličini na svijetu prema vrijednosti i jedni smo od vodećih proizvođača specijaliziranih brodova i pomorske opreme.

Budući da nas Norvežana ima tako malo, ovisimo o suradnji. To je snažno povezano s norveškim modelom, s našim nehijerarhijskim organizacijskim strukturama, visokom razinom povjerenja i prisnom suradnjom ljudi.

Robot i Kahoot u primjeni u školi

NORVEŠKE IDEJE U VAŠEM DŽEPU

Norveški poduzetnici poznati su po korištenju naprednih tehnologija. **Equinor**, **Telenor**, **Statkraft** ili **Kongsberg Grupa** lideri su u svojim industrijskim sektorima. Oni dizajniraju i primjenjuju napredna tehnološka rješenja, koja su vrlo tražena u istraživanju i proizvodnji nafte na velikim dubinama, komunikacijama, obnovljivoj energiji, pomorskom prijevozu i svemirskoj tehnologiji. Tragovi Norveške mogu se pronaći gotovo svugdje u svijetu. Primjerice, iPhoneova Siri rođena je u Norveškoj.

Nekoliko je mobilnih aplikacija pronašlo svoj put sa sjevera do vaših džepova. Uzmimo na primjer **Yr.no**, aplikaciju koju mnogi svakodnevno koriste kako bi se odjenuli u skladu s vremenskim prilikama. Zašto ne bismo učionicu pretvorili u natjecanje u kvizu? Upravo u tome leži uspjeh **Kahoota**, aplikacije koju koristi 70 milijuna učenika i studenata diljem svijeta.

Umjetna inteligencija je budućnost, ali norveška je sadašnjost robot koji pohađa nastavu umjesto bolesne djece ili djece s invaliditetom te im omogućuje da nastavu prate od kuće ili iz bolnice. Zahvaljujući **robotu „No isolation“*** školarci koji izostaju s nastave mogu napredovati jednako kao i ostali u razredu.

* eng. *bez izolacije*

Karl Ove Knausgård ispred slike Edvard Muncha

Jo Nesbø na druženju sa čitateljima u Zagrebu

ODUVIJEK IZVOZIMO GLOBALNE *INFLUENSERE*

Za tako malu naciju, Norveška ima nevjerojatno bogatu, prepoznatu i raznoliku kulturnu scenu: od Ibsena do Knausgårda, od Griega do Kyga, od Muncha do Pushwagnera. Za Norvežane umjetnost nije samo nešto što konzumiraju; postoji i svijest o važnosti sudjelovanja i pridonošenja kulturnom razvoju.

Svoju fascinaciju kulturom širimo i na druge. Tijekom 2018. uspostavljena je uspješna suradnja između Norveškog kazališta u Oslu i Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu koja je rezultirala jedinstvenom kulturnom razmjenom. Redatelji iz Osla i Zagreba zamijenili su mjesta i postavili Ibsenovu predstavu u Zagrebu, a Krležinu u Oslu.

Iako veliki dio godine provedemo čeznući za suncem, ipak nismo toliko depresivni ili mračni koliko to *Nordic noir* književnost implicira. Taj je žanr posljednjih godina postao globalni hit predvođen, između ostalih, i autorima poput Jo Nesbøa i Karin Fossum. Ne smijemo zaboraviti ni izdavačkog fenomena Klausua Ove Knausgårda koji je s autobiografijom duljom od 3500 stranica udario posve novi pečat tom žanru.

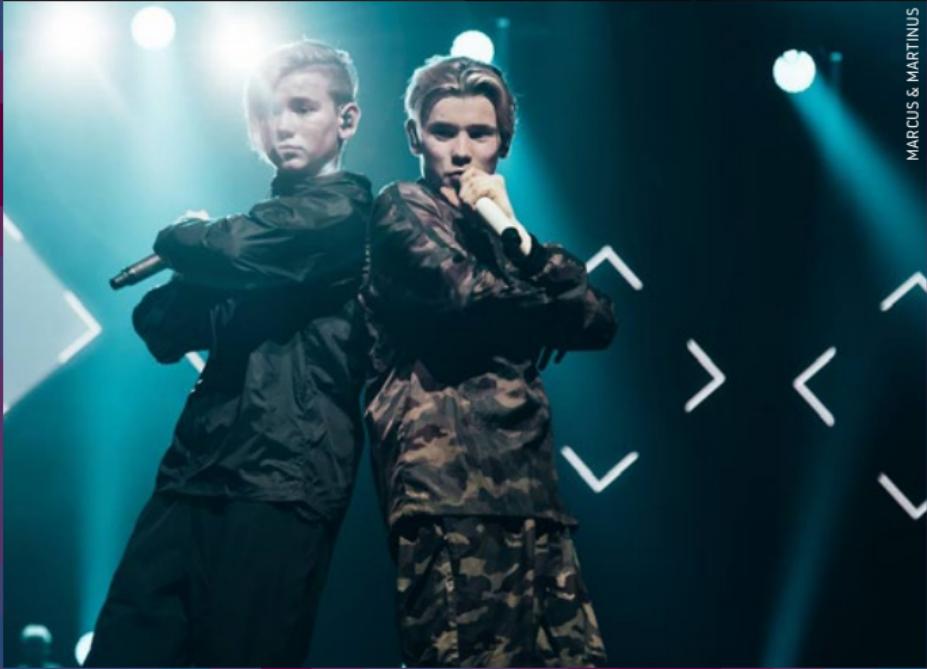
ASTRID S

KVGO

MAYHEM

MARCUS & MARTINUS

PLEŠETE NA NORVEŠKE MELODIJE

Nakon nekoliko godina borbe s kompleksom inferiornosti u odnosu na susjednu Švedsku, Norveška je konačno zauzela mjesto na svjetskoj sceni popularne glazbe. S umjetnicima kao što su Kygo, Röyksopp, Alan Walker, Astrid S, Susanne Sundfør i Sigrid, norveški pop svira s radija i Spotify računa diljem svijeta. Ovi su umjetnici obilježili posve novo razdoblje norveškog popa u usporedbi s glazbom A-ha na koju ste nekoć plesali u diskop-klubovima.

Iako je u posljednjih nekoliko godina Norveška stvorila mnoge nove i nadolazeće zvijezde popa, norveški najveći izvoz još je uvijek *Black metal*. S bendovima poput Mayhema, Darkthronea i Thorsa, *Black metal* je doista stavio Norvešku na kartu svijeta, baš kao što su mnogi svjetski poznati glazbenici, poput Maksima Mrvice ili Elvisa Stanića, učinili s Hrvatskom.

Tu je i nova teen-pop atrakcija: Marcus & Martinus. Blizanci imaju samo 16 godina, ali već slamaju srca brojnih obožavateljica diljem svijeta svojim anđeoskim glasovima. Justin Bieber je ionako lanjski snijeg!

POKRENUTI PRIRODOM

Norveška živi uz prirodu i s prirodom. Vjerujemo da bi svatko trebao doživjeti prirodu. Zbog toga je u Norveškoj svatko slobodan ribariti, skupljati bobice, gljive, pa čak postaviti šator ili spavati pod zvijezdama bilo gdje u prirodi. Pravo na neograničeno kretanje, također zvano i pravo pristupa („allemandsretten“), povjesna je privilegija iz davnih vremena.

Čisti obnovljivi izvori energije te plavi i zeleni rast ispunjeni inovativnim inicijativama nalaze se u središtu norveškog života i politike.

Norveška je šesti po veličini svjetski proizvođač hidroenergije, a najveći u Europi. Snaga vode omogućila je našu industrijalizaciju, a danas cijela potrošnja električne energije dolazi iz obnovljivih izvora. Dakle, norveški se domovi napajaju energijom iz prirode. Sudeći po tome koliko vremena provodimo na otvorenom, Norvežani se također pokreću prirodom. Na primjer, tijekom 2017. godine 78 posto Norvežana je bilo na izletu u šumi ili planinama.

Dizalo za bicikle u Trondheimu

ČINEĆI ZELENI ZAOKRET

U šezdesetima nam se posrećilo pa smo otkrili naftu i plin, što je bilo iznimno važno za gospodarski razvoj. Provođenjem svjesne politike aktivnog angažmana s međunarodnom zajednicom, stvorili smo vodeću svjetsku naftnu industriju i industriju vezanih usluga, koja je ubrzo postala naš najveći generator izvoza.

Dramatičan pad cijena nafte nakon 2014., donio je nove izazove. Norveška industrija nafte danas predvodi prijelaz u novu ekonomsku stvarnost - primjerice digitalizacijom opskrbnog lanca i prenošenjem znanja u nove industrije.

Norveška se u velikoj mjeri usredotočuje na zeleni i plavi rast i održivost, posebno u području energetike i pomorske tehnologije. To je u Norveškoj poznato kao „zeleni zaokret“.

Također, nove industrije, tj. medicinska tehnologija, i dalje se razvijaju iz naftne industrije, na isti način na koji je norveška naftna industrija izvorno razvijena iz naše pomorske stručnosti.

STARI RESURS, NOVI RAST

More je naš život. Doslovno. Bez mora Norveška bi bila kao riba bez vode. Naše društvo i gospodarstvo izgrađeni su aktivnostima vezanim uz more. Norveška je trenutno jedno od vodećih svjetskih pomorskih gospodarstava i prepoznaće da budućnost svjetskog razvoja ovisi o oceanu i moru kao resursu.

Zabilježeno je da osam milijuna tona plastike završi u oceanima svake godine. Plastika nikada ne nestaje, nego se vremenom pretvara u mikroplastiku.

Procjenjuje se da se oko 15 posto morskog otpada ispliva na obalu i ostane na plažama dok 15 posto pluta po oceanu. Preostalih 70 posto završi na dnu oceana i mora.

Morski otpad i mikroplastika ne poznaju granice i putuju morskim strujama između zemalja, regija i kontinenata. Utječu na morski život, a putem hrane predstavljaju i mogući zdravstveni rizik za ljudi.

Posebnu pažnju posvećujemo zaštiti mora i očuvanju morskog života za buduće generacije. Svijet je prihvatio norvešku inicijativu i primjenjuje dugoročni cilj o viziji nultog ispuštanja plastike u oceane.

TESLA U NORVEŠKOJ

ELEKTRIČNA VOZILA POSVUDA

Vikinzi su u 11. stoljeću otkrili morski pravac do Amerike. Od tada do danas, mi Norvežani, stalno razvijamo nove i bolje načine pomorskog prijevoza i nastavljamo biti putujući pioniri, kao što su to bili Vikinzi prije tisuću godina. Na primjer, gradimo trajekte koji se u potpunosti napajaju zelenom energijom. Imamo najzrelijie svjetsko tržište električnih automobila i najveći broj električnih vozila po glavi stanovnika. Naša je ambicija da svi novi automobili budu bez otpadnih plinova do 2025. godine.

Oslo zovu svjetskim glavnim gradom električnih automobila. Usto, imamo najveći broj Tesla automobila po stanovniku na cijelom svijetu. Dakle, rezultati rada Nikole Tesle, jednog od najvećih izumitelja svih vremena, preplavljuju ulice Osla.

Sve to Norvešku čini ultimativnim testnim subjektom za električni transport. Donosimo hrabre političke odluke kako bismo postali istinski održivo društvo.

KVALITETNO OBRAZOVANJE ZA SVE

Jeste li znali da norveška djeca ne dobivaju ocjene do 13. godine? To proizlazi iz želje za poticanjem učenja i shvaćanja da ocjenjivanje često obeshrabruje napredovanje.

Oko polovice bruto domaćeg proizvoda (BDP) Norveške troši se na javni sektor. To donosi visoku razinu blagostanja, uključujući besplatno obrazovanje i zdravstvene usluge.

Sveučilištima i većinom škola upravlja država, a studiranje je besplatno, čak i za strance! Osobe s invaliditetom su dobrodošle na sveučilište i tržiste rada, a država pruža potrebnu pomoć, na primjer, osiguravajući nastavne sadržaje na audio knjigama ili Brailleovom pismu.

I TATE MIJENJAJU PELENE

U Norveškoj većina građana uživa u dobroj ravnoteži između posla i privatnog života, bez obzira na spol. Uz institucionaliziranu ravnopravnost i visoku razinu blagostanja, moguće je imati djecu, provoditi kvalitetno vrijeme s njima i raditi puno radno vrijeme. Norveška je 1993. bila prva zemlja koja je uvela program roditeljskog dopusta koji je uključivao i dopust za očeve. Osigurano mjesto u dječjem vrtiću za svako dijete u dobi od jedne godine dodatno podupire ravnopravnost spolova.

Norveška vodi na ljestvici inkluzivnih ekonomija Svjetskog gospodarskog foruma (World Economic Forum) i sudjelovanje žena na tržištu rada glavni je razlog snažnog gospodarskog rasta. Norveška je 2003. godine postala prva zemlja na svijetu koja je uvela rodnu kvotu zahtijevajući od gotovo 500 tvrtki povećanje udjela žena u odborima na 40 posto. Od 2014. žene su uključene u vojnu službu.

Politička zastupljenost žena povećala se tijekom godina i žene trenutno drže tri najznačajnije pozicije u vladu: predsjednica vlade, ministrike financija i vanjskih poslova. Ipak, ovo ne bi trebalo biti iznenađenje - od osamdesetih se postotak žena u vladu kretao između 40 i 50 posto.

#SNAKKNORSK KORISNI IZRAZI

Hei

Bok!

Bra!

Bravo!

God morgen/
dag/kveld

Dobro jutro/dobar
dan/dobra večer

Tusen Takk

Puno hvala

Unnskyld

Oprosti

Vær så
snill

Molim

SABINE ZOLLER / VISITOSLO

Hvordan
går det?

Kako je?
*(neformalni
pozdrav)*

Ha det bra

Doviđenja!

MIRIAM BUGGE ANDERSEN

Bare
hyggelig

Nema na čemu

Norge
Norveška

Hvor kommer
du fra?
Odakle si?

Skål!
Živjeli!

Kan du være så
snill å snakke
litt saktere?
Možete li, molim Vas,
govoriti malo sporije?

Hyggelig å
møte deg
Drago mi je da
smo se upoznali

Snakker du
norsk?
Govoriš li
norveški?

Jeg forstår
ikke
Ne razumijem

Gratulerer
med dagen
Sretan rođendan

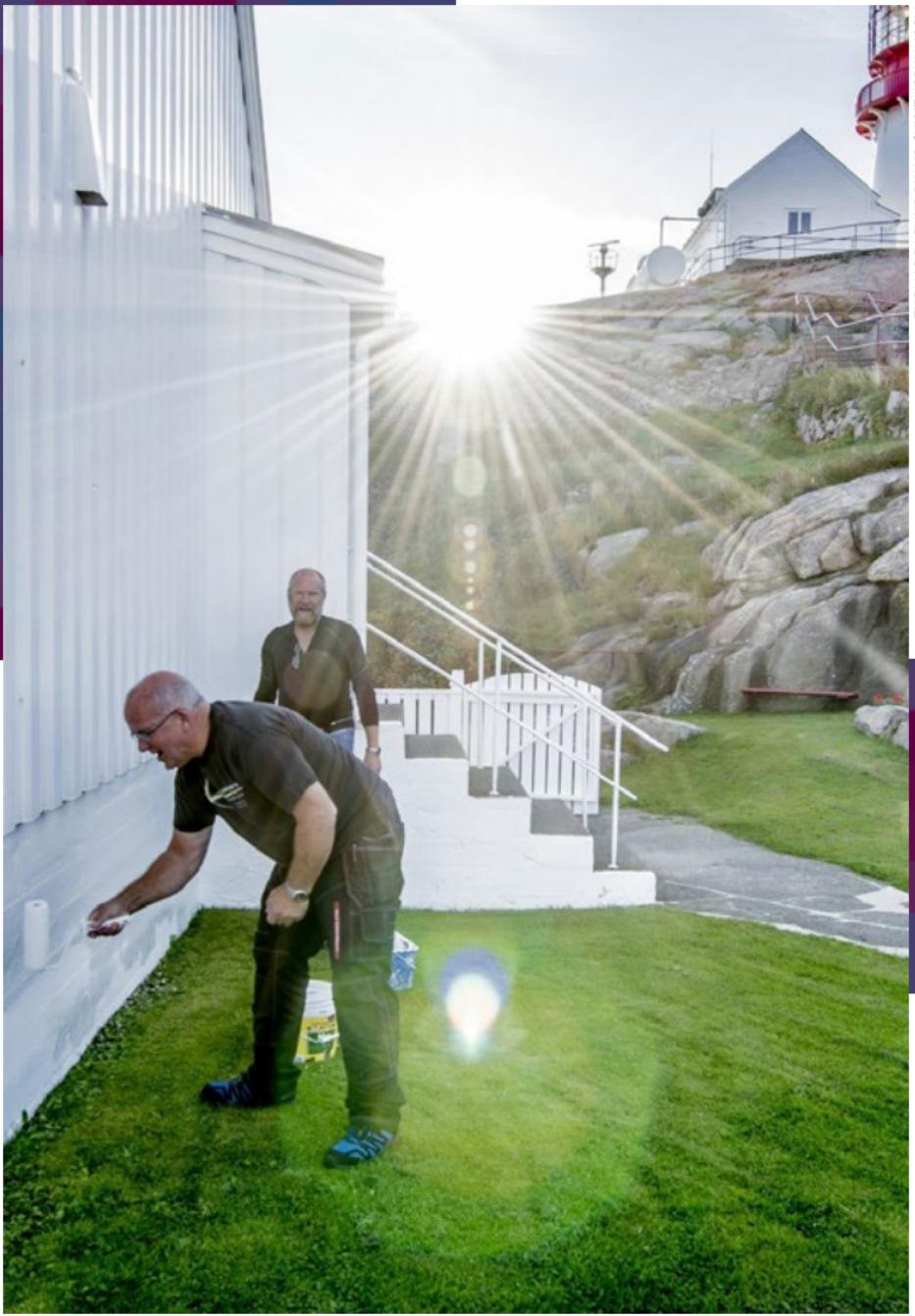

KLJUČNE RIJEČI: ODGOVORNOST I OTVORENOST

Norveško je društvo u velikoj mjeri zasnovano na povjerenju. Povjerenje i suradnja ključ su našeg održivog razvoja i naše društvene strukture su izgrađene na istim temeljima. Vjerujemo jedni drugima i našim institucijama.

Transparentnost je od vitalnog značaja za održavanje povjerenja. Jedan od načina osiguravanja transparentnosti je pružanje otvorenog pristupa javnim evidencijama. Na primjer, svatko tko želi pogledati nečiji dohodak i porez može to učiniti samo jednim klikom na Skatteetaten - Norvešku poreznu upravu.

Slobodni i otvoreni mediji te aktivno civilno društvo podupiru načela dobrog upravljanja, otvorenosti i transparentnosti. Postoji svijest da bez aktivnog angažmana civilnog društva i njegovih organizacija (uključujući sindikate), odluke ne bi bile sveobuhvatne i demokratske kakve bi trebale biti.

THOMAS RASMUS SVAAG / VISITNORWAY.COM

OBDARENI DUHOM „DUGNADA“

Jak osjećaj pripadnosti zajednici i vjerovanje u jednakost pridonosi velikom društvenom aktivizmu norveških građana. Dobrovoljni sektor u Norveškoj čini 115.000 nevladinih udruga, a oko polovice svih odraslih osoba u Norveškoj sudjeluje u nekom obliku volonterskog rada. Čak 84 posto Norvežana članovi su jedne, a 60 posto dviju organizacija.

„*Dugnadsånd*“ podrazumijeva spremnost na zajednički rad u korist zajednice. „*Dugnadi*“ su male, lokalne, kolektivne akcije ili inicijative, poput prodaje kolačića, ličenja stubišta, čišćenja dvorišta ili prikupljanja sredstava za sportske momčadi. Nije bitno jeste li bogati ili siromašni, stari ili mladi, nije društveno prihvatljivo izbjegavati *dugnad*. Svatko daje svoj doprinos na način na koji može.

ROĐENI SA SKIJAMA NA NOGAMA

Čim prohodamo, stave nam skije na noge i nedjelje provodimo skijajući s obitelji. Ovo objašnjava zbog čega je sa 132 zlatne medalje sa Zimskih olimpijskih igara, Norveška zemlja s najviše zlatnih medalja u zimskim sportovima na svijetu.

Norvežani, kao i Hrvati, vole nogomet. No, nama još uvijek bolje ide gledanje nego igranje. Tješimo se znajući da je Hrvatska, koja brojem stanovnika nije daleko od nas, dosegla vrh. Morate nam odati vašu tajnu!

Kada je riječ o sportovima s loptom, bolje nam ide igranje rukom nego nogama. Rukomet igramo poprilično dobro, iako nam je Hrvatska jaka konkurenca i u tom sportu. Ponosni smo na našu žensku reprezentaciju jer njihov rekord još nitko nije oborio. One su i dalje jedina nacionalna ekipa u povijesti rukometa koja je osvojila europsko prvenstvo četiri puta zaredom!

DOBILI NA LUTRIJI – PREUZELI ODGOVORNOST

Budimo iskreni; imali smo puno sreće. Može se reći da je Norveška dobila na lutriji kada smo otkrili naftu i plin nedaleko od naše obale. To je otkriće jako pridonijelo našem blagostanju. Bili smo blagoslovljeni i s mudrim političarima koji su na naše naftne resurse gledali iz dugoročne perspektive.

Parlament je tako uspostavio Globalni mirovinski fond (*Global Pension Fund*) koji investira prihode od nafte i plina u tvrtke i imovinu diljem svijeta. Zahvaljujući investicijama fonda, Norvežani su vlasnici 1 posto svih dionica na svijetu!

Ovo ulaganje dolazi s velikom dozom odgovornosti. Etički odbor nadgleda sve investicije Fonda. Ne investiramo u poduzeća koja izravno ili neizravno doprinose ratu, smanjenju slobode ili drugim kršenjima ljudskih prava. Poseban naglasak stavljamo na dječja prava, klimatske promjene i gospodarenje vodama te investiramo u tvrtke koje djeluju s ciljem unapređenja situacije u tim područjima.

BOGATI PO RAZNOLIKOSTI

Imamo veliku etničku i kulturnu raznolikost, gdje useljenici čine oko 17 posto ukupnog stanovništva zemlje. Norveška je dom za ljudе iz više od 200 zemalja, a useljenici žive u svim općinama, govore norveški i sudjeluju u raznim društvenim poljima.

Najvažniji cilj vladine politike integracije jest osigurati da svi mogu iskoristiti svoje potencijale i sudjelovati u zajednici. Snažno zalaganje za ravnopravnost odražava činjenica da je Norveška bila prva europska zemlja koja je usvojila opće pravo glasa (1913.), kao i prva skandinavska i šesta zemlja u svijetu koja je legalizirala istospolni brak (2008.).

Organizacije manjina organiziraju kulturne događaje otvorene za sve, a političari često u njima sudjeluju. Na primjer, „Dan turbana“ slavi se svake godine u Oslu, a cilj je širenje znanja i sprečavanje predrasuda prema Sikhima i drugim manjinama.

KADA SMO SRETNI, KAŽEMO KOSELIG

Norveški kult „kos“ (ugodnost, udobnost) seže dalje od danskog „hygge“, američkog „perfect moment“, ili „kvalitetnog vremena“ u društvima punim stresa. On znači više od jedne stvari i odnosi se na različite situacije. To je koncept, osjećaj i stanje duha koji odražava jednostavan norveški ideal jednakosti. Temelji se na malim životnim užicima i intimnoj atmosferi.

Moćna norveška priroda i vrlo upečatljive promjena godišnjih doba potiču ljude da se druže stvarajući intimnu i ugodnu atmosferu. Reci „kos“ i Norvežani očekuju sve od ugodnog okupljanja oko drvenog kuhinjskog stola uz svjetlost svijeća do držanja za ruke u sred prirode noću, gledajući polarnu svjetlost.

Zbog toga što pojам nije jednostavno odrediti, nije ga moguće niti prevesti. No, Norvežani definitivno smatraju Hrvatsku „koselig“!

Isječci iz norveške
„spore televizije“

NEKI ŽURE, A MI RADIMO SPORU TV

Udobno se smjestite ispred vašeg televizijskog prijemnika, opustite se i gledajte šivanje ili lov lososa u stvarnom vremenu, sedmosatnu vožnju vlakom kroz norveške planine ili 134 sata prijenosa s trajektne linije koja plovi kroz norveške fjordove. *Slow TV* (Norveški: *Sakte-TV*, spora televizija) omogućuje vam vidjeti stvari i doživjeti mjesta i događaje u punom trajanju, bez da ste ikada napustili naslonjač.

Slow TV je uistinu norveški fenomen i od nedavno uspješan izvozni proizvod jer su neke emisije sada dostupne i na Netflixu. Koncept emisije je razvijen kada su producenti Norveške radiotelevizije (NRK) došli na ideju u cijelosti emitirati materijale koje su snimali za drugi dokumentarni projekt.

Slow TV jest očaravajući, a mi definitivno podržavamo snimanje emisije koja bi minutu po minutu prikazivala jedrenje duž hrvatske obale. Sigurno bi postala globalni hit!

NACIJA TACOSA

Ribarstvo je važan temelj Norveške kroz stoljeća, a u obalnim područjima svačiji je djed bio pomorac koji je plovio morem na malom, otvorenom brodu kako bi osigurao večeru za svoju obitelj - obično razne vrste bakalara s krumpirom. Morski plodovi ostaju ključni sastojak naše nacionalne prehrane. Ponosni smo na naš bakalar, i kao i vi, obično ga jedemo za Božić.

U današnje vrijeme ribolovna industrija ostaje velika, ali prilično promijenjena s većim naglaskom na održivost. Norveška je drugi po veličini izvoznik morskih plodova na svijetu. Izvoz je postao sve važniji - posebice kao alternativa naftnoj ekonomiji.

Suvremena vremena su donijela promjene u našim prehrabbenim navikama, a neke su došle s neočekivanim kulturnim zaokretima. Na primjer, petkom tisuće Norvežana imaju tacose za večeru. Dok je tacos postao omiljen nedavno, ljubav Norvežana prema smeđem siru (*brunost*) seže daleko u prošlost. *Brunost* je sir od kozje sirutke s karakterističnim okusom karamela. Norvežani ga često jedu tijekom dana, ali i s vaflima i pekmezom. Ako zvuči čudno, to je zato što jest. Možete ga voljeti ili mrziti, ali svakako ga prije trebate probati!

RICCARDO GANCALE

MATTHIAS HEYDE

LANDBRUKS OG MÅDDEPARTEMENTET

SUVREMENA „NOINA ARKA“ SKRIVA SE NA SVALBARDU

Znate li da se 170.000 sjemenja iz Hrvatske drži na sigurnom u Svjetskoj banci sjemena (Global Seed Vault) u Norveškoj, zajedno s ostalih 890.000 uzoraka iz cijelog svijeta? Banka sjemenja je zapravo moderna verzija Noine arke u kojoj se čuva najveća svjetska zbirka poljoprivredne raznolikosti, štiteći tako opskrbu hrane za buduće naraštaje. Ova „riznica sudnjeg dana“ nalazi se na pola puta između Norveške i Sjevernog pola, duboko u planini na arhipelagu Svalbard.

Svalbard je lijep, ali hladan, zbog čega je i izabran za ovaj važan zadatak.

Mnoge sjemenke pohranjene u Banci više ne postoje, pa je ona važan resurs za budućnost, pogotovo obzirom na klimatske promjene. Prvo sjeme povučeno iz Banke upotrijebljeno je za obnovu nasada izgubljenih tijekom rata u Siriji.

DAVE CORN

VOSS / FDAP / VISITNORWAY.COM

VESTRE.COM

UKLJUČIVOST JE OBAVEZNA

DIZAJN KOJI LJUDE STAVLJA NA PRVO MJESTO

“Prije svega, norveški dizajn je pouzdan, funkcionalan i omogućuje ljudima da se emotivno vežu za njega prije no što se uništi” – smatra Andreas Engesvik, svjetski poznati industrijski dizajner. Norveški dizajn na mnogo načina odražava norveško društvo te je inovativan, funkcionalan, praktičan i uključiv. Gledamo na dizajn kao na nešto što bi trebalo biti održivo i dostupno svima.

Oslanjanje na uključivost u dizajnu, donosi proizvode i usluge u živote više ljudi olakšavajući njihove svakodnevne aktivnosti. Sastanci ili mrežne stranice također mogu biti dizajnirani poštujući načela uključivosti. Yr.no, popularna aplikacija za vremensku prognozu koja se koristi i u Hrvatskoj, primjer je takvog, uključivog dizajna.

TOČNO ILI NETOČNO SANT ELLER USANT

Polarne medvjede
u Norveškoj možete
vidjeti na ulici!

Točno, ali samo na
Svalbaru.

SÓNIA ARREPPIA PHOTOGRAPHY / VISITNORWAY.COM

Svi Norvežani
su plavokosi.

Djelomično točno. Mi smo
tamniji od Švedana zbog
povijesnog trgovanja s
Južnom Europom.

Norveška ima
arktičku klimu.

Pogrešno.
Veći dio Norveške
ima umjerenu klimu
zahvaljujući Golfskoj struji.

Vikinzi su imali
rogove na svojim
kacigama.

Pogrešno. Samo su neki
upotrebljavali kacige, a oni
koji su to činili, nisu imali
rogove jer su bili nepraktični
u borbi.

JESTE LI ZNALI?

Spajalica, rezač za sir i aerosolni raspršivači norveški su **IZUMI**!

Norveško **NACIONALNO PIĆE** je alkohol pod nazivom akevitt ili aquavit. To je jaki napitak (do 60 % alkohola) koji se radi od krumpira i začinjen je kuminom, ponekad koprom, narančinom koricom, anisom i drugim začinima.

SAMI čine oko 1 % norveške populacije. Oni su autohtono stanovništvo s vlastitim jezikom i kulturom. Njih 7 % bavi se uzgojem sobova. U Norveškoj živi polovica svjetske Sami populacije od 70.000 stanovnika.

Jeste li znali da se na Dan Ustava 17. svibnja, najveći državni blagdan, Norvežani međusobno pozdravljaju čestitajući si **SRETAN ROĐENDAN**? „Gratulerer med Dagen“ je fraza koja se koristi tom prilikom, a koja znači i „sretan rođendan“ i „čestitam ti dan“.

Eiffelov toranj je obojan **BOJOM** iz norveške tvornice Jotun. Jotun je ujedno i najveći svjetski dobavljač boje za brodove.

Dvije (ne)slavne „Slow-TV“ emisije su među najvećim norveškim **TELEVIZIJSKIM** uspjesima. Riječ je o snimci svake minute osmosatne vožnje vlaka od Osloa do Bergena te sličnog zapisa sedmodnevног putovanja Sjevernom obalom brodom „Hurtigruta“.

NRK je producirao TV-senzaciju **SKAM** (Sram) koja je ubrzo prepoznata u svijetu postavši njihovom najuspješnijom **SERIJOM**. Do sada su planirane lokalizirane adaptacije temeljene na originalnom scenariju su planirane za Sjedinjene Američke Države, Kanadu, Francusku, Dansku, Njemačku, Italiju, Španjolsku i Nizozemsku. SKAM je trenutno među najbolje ocijenjenim svjetskim TV serijama na IMBD-u.

BOŽIĆNO DRVO na Trgu Trafalgar u Londonu godišnji je poklon Norveške Ujedinjenom Kraljevstvu u znak zahvalnosti za britansku pomoć tijekom Drugog svjetskog rata.

„Slalom“, „fjord“ i „skijanje“ **RIJEČI** su koje potječu iz norveškog jezika.

RECEPTI ZA TRADICIONALNA JELA

CHRISTIAN ROTH CHRISTENSEN

Fårikål

Janjetina i varivo od kupusa s paprom

SASTOJCI (ZA 2 OSOBE)

- 1,4 kg janjetine (janjeća plećka, rame ili vrat) razrezati na komade veličine 4 cm
- 1,4 kg zelenog kupusa, narezati na kriške
- 1-2 žličice crnog papra u zrnu
- 1 žličica soli
- 4 šalice vode - preliti preko sastojaka da ih prekrije

PRIPREMA

U velikom loncu janjetinu smjestite između kupusa. Popaprite i posolite, a

zatim dodajte vode taman toliko da sve prekrije. Nakon što zakuha, smanjite temperaturu, prekrijte i pirajte oko dva sata, dok se meso dobro ne raskuhira i počne lako skidati s kostiju. Pažljivo izvadite kupus iz posude i poslužite ga u zdjelama s komadima janjetine. Prelijte tekućinom u kojoj se jelo kuhalo i pripazite da papar rasporedite u sve posude.

Norveški vafli

SASTOJCI

- 6 jaja
 - 3 šalice šećera
 - 200 grama otopljenog maslaca
 - 1,2 litre svježeg mlijeka
 - 8 dcl brašna
 - 4 žličice cimeta
 - 2 žličice vanilin-šećera
 - 3 žličice praška za pecivo
- Poslužiti sa zasoljenim maslacem i šnitolom smeđeg sira.

Božićni svježi bakalar

Izvor: [klikk.no](#)

Samo 1 do 2 posto Norvežana jede ovo za božićnu večeru, a najviše se konzumira u južnom dijelu zemlje

SASTOJCI (ZA 4 OSOBE)

- 1 svježi bakalar
- 3 žlice octa
- 1 dl slatkog vrhnja
- 150 g maslaca
- 3 žlice peršina, sitno sjeckanog
- 1 limun
- 4 mrkve
- Krumpiri
- Sol i papar

ROLF AAGAARD

PRIPREMA

Posolite vodu s oko 0,5 dl soli po litri vode. Izrežite bakalar na kriške široke oko dva centimetra. Ulijte ocat u vodu i dodajte ribu. Stavite kuhati. Kada zakuha, skinite posudu sa štednjaka i ostavite da stoji dok se bakalar ne odvoji od kosti. Izvadite bakalar. U posebnoj posudi zagrijavajte slatko vrhnje dok ne zgusne. Maknite posudu sa štednjaka i polagano umiješajte maslac. Začinite limunovim sokom, solju i paprom. Kuhajte krumpir i mrkvu dok ne omekšaju. Poslužite ribu s mrkvom, krumpirom i umakom, te pospите sitno nasjeckanim peršinom.

Embassy
norway.no/croatia

Visit Norway
visitnorway.no

Study in Norway
studyinnorway.no

EEA and Norway Grants
eeagrants.org

Innovation Norway
innovasjonnorge.no

Government
government.no/en

Norwegian Embassy

Norveško veleposlanstvo
Hektorovićeva 2 | 10000 Zagreb | +385 1 6273 800
embzag@mfa.no

@embzagreb

@norwayincroatia